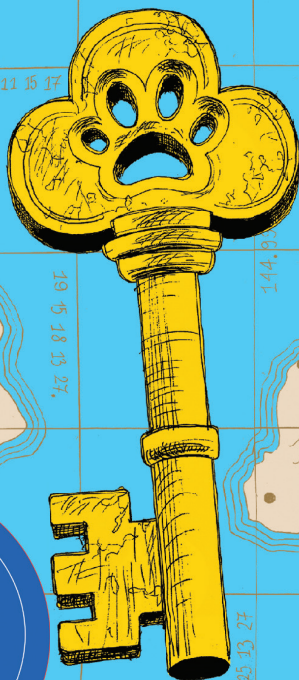

Viktorija Butautis

KANARŲ PA?LAPTĪ?

Fantastinis nuotykių romanas su galvosūkiiais!
(8–14 m. smalsuoliams)

METŲ
KNYGOS
RINKIMAI
2023

nominantė

Slaptas kodas

N-T-A-
Rask ant viršelio!

*Skiriu keliauninkams
(ne kiauliauninkams!)*

Viktorija Butautis

KANARŲ PA?LAPTI?

Fantastinis nuotykių romanas su galvosūkiomis!
(8–14 m. smalsuoliams)

VILNIUS, 2024

Bibliografinė informacija
pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų
informacinės sistemos (LIBIS) portale *ibiblioteka.lt*

© Viktorija Butautis, 2023, 2024
© Iliustracijos, Motiejus Vaura, 2023
© Leidykla VAGA, 2023, 2024

ISBN 978-5-415-02703-3

TURINYS

PRADŽIA

Kanarija 11

TENERIFÉ

- Finkos staigmenos 17
Baisioji mokykla prie skardžio 22
Dingstantis Pedro kiemo piešinys 26
Žemutinė finka 33
Medinės dėžutės galvosūkis 38
Adechės kapinėse 44
Herbas, žemėlapis ir kaktusas „Paslaptis“ 49
Ką slepia ugnikalnis Teidė 57
Dėdė Brajanas 61
Naktinis žygis į Teidę 66
Marso pagalba ir nukniauktas dviratis 73
Pomirtiniai namai 78
Senolė ir žemėlapis 82
Siuntinys M E S I U G E 88

GRAN KANARIJA

- Punta de Galdaro katinynas 95
Žygis prie Debesuotosios uolos 99
Maspalomaso kopos 103
Švyturio mįslė 106
Dailininkas-matematikas 114
Burės, matematika ir mauzoliejus 118

LA GOMERA

- Kai bloga, tai bloga 123
Garachonajaus legenda 126
Koplyčios raktas 129
Nuotykių etnomuziejuje 137
Vienuolis pavarde Perosas 147
Pabėgimas iš Čipudės 155
San Chuano koplytėlės išbandymas 162
Pagalba 174

LA PALMA

- Į kelią 180
Neįtikėtinas Poris de Kandelarijos kaimelis 183
Pažintis su Fabio ir Rafaeliu 186
Estrellita ir Rafaelio paslaptis 189
Roke de los Mučačoso observatorija 193

Užrašas valčių sandėliuke 200
Druskos sodas 206
Iki, nuostabioji La Palma 213

EL HIERAS

Gūduma 217
Juodasis kaimas ir kaistantis kringelis 220
Sabinos 228

TENERIFÉ

Sapnas 236
Bananmedžių fermos galvosūkis 239
Netikėta ponios Magvair pagalba 243
Mutacija ir Manrikės sukelta painiava 250
Apsėdimas 256
Dovana-kompromisas 259

LANSAROTÉ

Gyvatiška Džeiko dovana 262
Nokautas 266
Kelias į Sesaro namus 269
Lansarotės siela 275
Kaip diena – taip naujiena 280

FUERTEVENTŪRA

Regatų regata 283

TENERIFÉ

Namuose 296

Paskutiniai kartai 299

Perosai 301

Svajonės išsipildymas 309

(NE)PABAIGA

Australija 313

PRADŽIA

Kanarija

Pradėkime nuo pradžios. Nuo pačios pradžių pradžios. Aš – Ema. Ūgis – 167 cm. Strazdanų nėra. Plaukai ilgi. Šukuotis nemėgstu. Man beveik keturiolika, o jau esu aplankiusi *dvidešimt* pasaulio šalių. Tai, žinoma, mano tėvų nuopelnas. Jie nutarė, kad keliauti yra sveika, todėl didžiąją savo gyvenimo dalį lig šiol gyvenau ir mokiausi vis kur nors *kitur*. Ir negaliu su tėvais nesutikti – pažinti pasaulį savo kailiu tikrai daug įdomiau, nei stebėti televizoriuje ar internete. Pavyzdžiui, leisdama laiką Graikijos salose aš tikrai daugiau sužinojau apie senovės Graikijos civilizaciją, o keliaudama po Italiją (ten man laaaabai patiko!) – apie Romos imperiją: stovint Romos Koliziejuje, net ir tarp šimtų turistų, daug lengviau įsivaizduoti gladiatorių kovas, nei trinant mokyklos suolą. Todėl aš mokausi keliaudama. Ir tai iš tiesų yra įmanoma, nors gal ne visai įprasta.

Taip gyventi man patinka, nors dėl to teko ir kai ko išsižadėti. Pavyzdžiui, vaikystės draugų. Draugų, kokius

turi visi *įprastai* auginami vaikai. Draugų, su kuriais *kasdien* mataisi ir žinai, kad rytoj ir vėl juos sutiksi ten, kur ir palikai, pavyzdžiui, kieme ar mokykloje. O mūsų šeima vienoje vietoje ilgiausiai esame gyvenę trejetą metų. Tada buvau dar maža ir į mokyklą nėjau. Nėjau aš ir į darželį.

Kai kurias mūsų keliones jau esu pamiršusi – juk kol mes trunkėmės po pasaulį, tuo pat metu privalėjau dar ir augti. Dabar mes gyvename 16 000 kilometrų nuo Lietuvos nutolusiame žemyne – Australijoje, tačiau šis pasakojimas ne apie jį. Pirmiausia noriu papasakoti apie metus, praleistus Kanarų salyne, kurią mes šeimoje vadiname Kanarija.

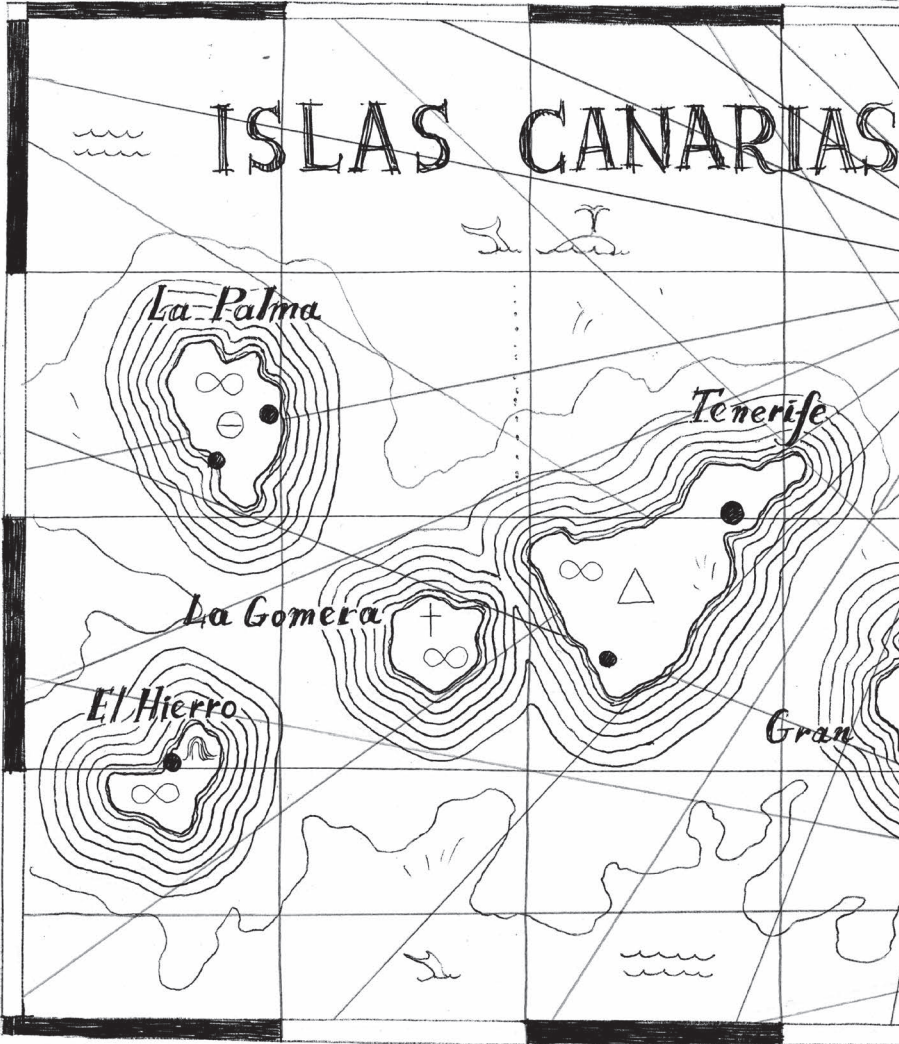
Kanariją sudaro septynios salos. Salynas priklauso Ispanijai, nors išsidėstęs yra daug arčiau Afrikos žemyno. Ir vieną vasarą, po trumpos viešnagės Lietuvoje pas senelius, mes atsikraustėme į šitas salas vidury Atlanto vandenyno. Norit sužinoti kodėl?

Pirma, čia kiaurus metus puikus oras, visuomet šilta ir beveik nelyja. Antra, čia labai gražu. Ir trečia – tai naujoji mano mamos Almos darbo vieta. Ji dirba astronominėje observatorijoje (tikriausiai nereikia sakyti, kad ten stebimas kosmosas), ir yra kompiuterių fėja, kitaip sakančią, visažinė. Mama į suprantamą kalbą išverčia tai, ką skaičiais užrašo milžiniški teleskopai, o jų Kanarijoje yra labai daug. Mano tėtis Domas – biologas, jis rašo disertaciją, tai yra mokslinį darbą, apie porumpulus (ypatingi augalai, kurie dauginasi susiglausdami, tarsi bučiuotūsi).

Tėtis, šiuo metu, gali dirbti kur tik panorėjęs, nes jam reikia tik jo galvos ir kompiuterio.

Būtent Kanarijoje, o tiksliau – Tenerifės saloje – *viskas* ir prasidėjo. Tada man buvo dvylika.

ISLAS CANARIAS

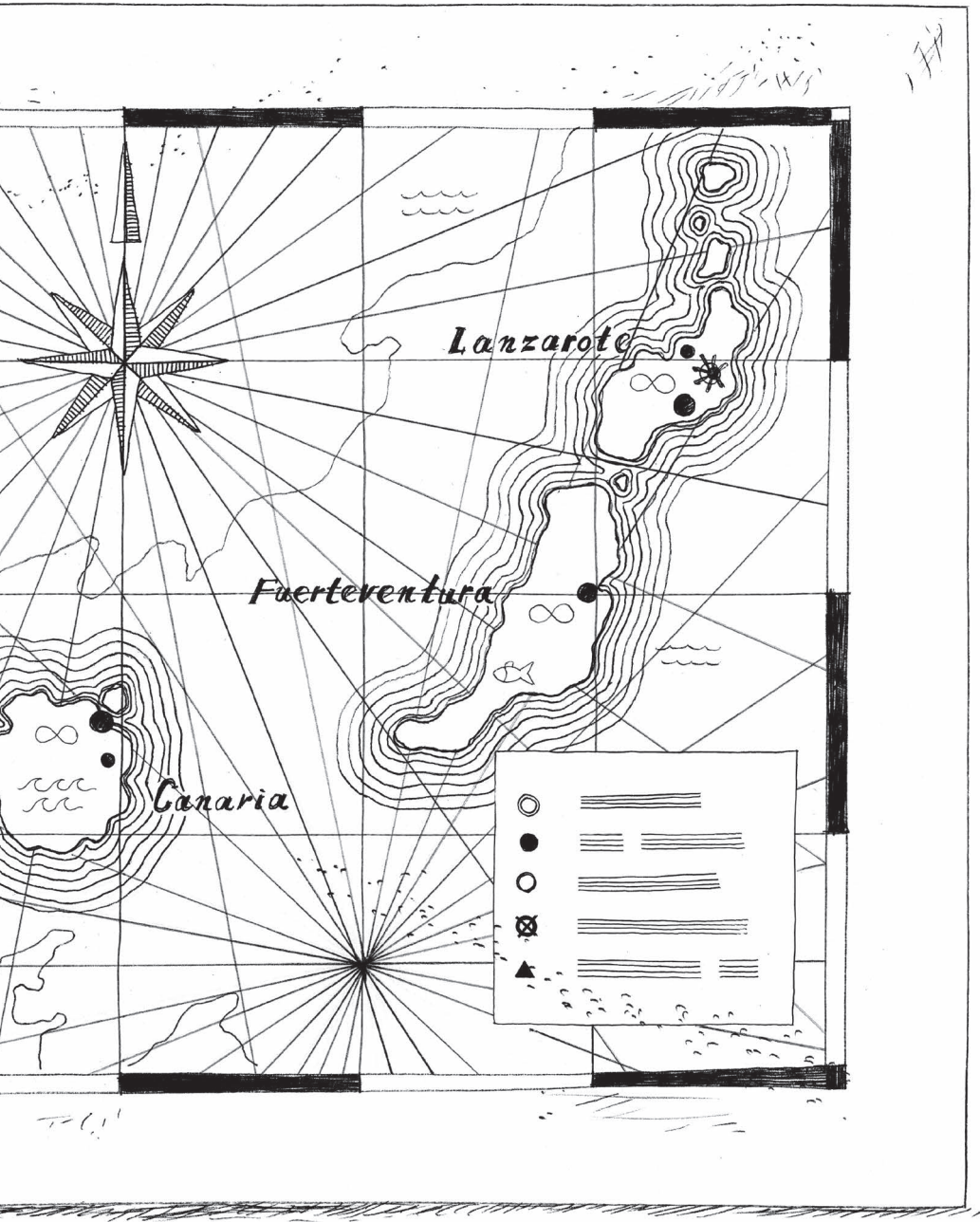
La Palma

Tenerife

La Gomera

El Hierro

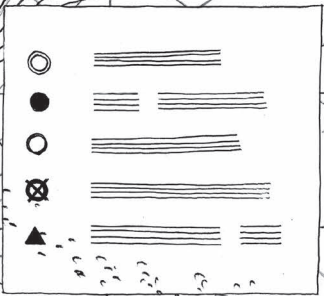
Gran

Lanzarote

Fuerteventura

Canaria

TENERIFÉ

Finkos staigmenos

Taigi, visa mūsų šeima – tėtis, mama, aš ir Marsas (nuostabiausias šuo visatoje ir dar – prancūzų buldogas!) – apsigyvenome Tenerifės saloje. Vienoje iš sodybų, čia vadinamų finkomis (o *finka* ispaniškai ir reiškia „sodyba“), mes išsinuomojome mažą, vos nuo žemės pakeltą namelį. Namelyje buvo du nedideli miegamieji, vonios kambarys ir virtuvė, bet svarbiausia namelio vieta – terasa, kurioje dažnai valgydavome, o Marsas ir miegodavo. Aš buvau sužavėta mūsų finka, bet ne dėl paprasto namelio, o dėl *nepaprasto* finkos kiemo. Jis buvo didžiulis! Ir jame žaliavo štai tokie medžiai:

mangai – 32 vnt.
mandarinai – 2 vnt.
papajos – 3 vnt.
figos – 2 vnt.
nektarinai – 1 vnt.
avokadas – 1 vnt.

Tik pasigedau savo mėgstamiausių – bananų. Mūsų kieme jie, deja, neaugo. Atlikdama kruopštų kiekvienos

kiemo kertelės tyrimą dar aptikau mėtų, o po virtuvės langu – citrinmedį. Argi ne nuostabu?! Ai, tiesa, žolė čia nežėlė. Jokia. Vietoje jos – smulkūs, juodi sustingusios lavos gabaliukai, mat visose Kanarų salose pilna kadaise veikusių, o ir tebeveikiančių ugnikalnių. Be to, lietus čia retas svečias, ypač salos pietuose, kur mes ir įsikūrėme, tad visur pilna dulkių. Bet man tai nerūpėjo. Ir geriausia tai, kad šitose salose negyvena *jokie* nuodingi gyviai ir *nėra* uodų. Taigi, jaučiausi atsidūrusi rojuje. Panašu, kad taip pat jautėsi ir Marsas, mūsų dar šaukiamas Frenčiu, Keksu, Mielučiu arba Dribsniu, bet su tiek vardų galima ir susipainioti, tad šitoj istorijoje vadinsiu jį tik Marsu. Jis jau penktus metus keliauja su mumis.

– Ką čia turi, Marsi? Spjauk!

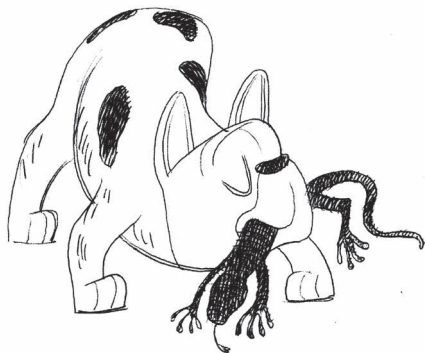
Čiupau čiaujantį šunį už galvos ir pražiodžiau. Iš seilėtų nasrų iškrito perkąstas driežiukas. Net nukaitau. Labai myliu gyvūnelius, o tie mažulyčiai gekonai, kurių pilnas kiemas ir nedidelis mūsų namelis, tokie mielučiai! Ir nors Marsas kaltai į mane spoksojo, iš karto tapo aišku, kad dėl šito mudu nesutarsim, o driežiukams teks akylai saugotis.

– Ne, Marsi, fu, negalima! – pasakiau griežtai ir sprigtelėjau pirštu jam per plokščią nosį.

Marsas slapta apsilaižė – oi, negaliu, siaubingas jis padaras!

Driežiuką palaidojau po didžiuliu bugenvilijos krūmu, apsipylusiu rožiniais žiedais – užbėriau jį juodais lavos akmenukais.

O dabar – prie linksmesnių reikalų: Teidė, aukščiausias ugnikalnis Europoje, stūkso būtent Tenerifėje. Smaila jo viršūnė matyti iš mūsų kiemo, ir aš, žinoma, užsimaniau į jį užkopti. Aišku, nė neįsivaizdavau, kad mano troškimas netrukus išsipildys! Juolab, kad į ugnikalnį kopsiu be tėvų ir *naktį* (bet apie tai – kiek vėliau). Šis ugnikalnis jau ne kartą buvo išsiveržęs, todėl saloje apstu juodos sustingusios lavos, o štai šviesaus smėlio pajūryje – mažoka. Kartais smėlį iš Sacharos dykumos Afrikoje atpučia stiprūs vėjai, tada ore skraido tiek mažulyčių smiltelių, kad vargiai kas matos. Tada žmonės kosėja ir slepiasi namuose, nors šiuose dažnai net nėra įprastų langų su stiklais. Tas reiškinys vadinamas kalima – smėlio migla. Mažai kam ji patinka... Gaila, kad to atpūsto balto smėlio niekaip neužtektų užkloti visiems Tenerifės paplūdimiams,

tad smėlis čia daugiausia juodas ir labai karštas, nes juoda spalva sugeria saulės kaitrą.

Mūsų bugenvilija, po kuria palaidojau driežiuką, rėmėsi į akmeninę tvorą, už kurios plytėjo apytuštis sklypas su vištų pašiūre – sodininko Borchos valdos. Jo pareiga buvo palaistyti mūsų finkos vaismedžius ir nuskinėti sunokusius vaisius. Didžiąją dalį derliaus jis pasiimdavo sau, nes tai buvo jo užmokestis už darbą. Kartais aš nuo jo slėpdavau mangus, nors iš tiesų visiems tų vaisių užtekdavo per akis.

– Put put put put put, – pakviečiau vištas pro tvoros plyšį.

Vištos juokingai pasuko į mane mažas galveles. Rudė, pati drąsiausia, pamažu pritipeno prie manęs. Bet ją pamatęs Marsas lodamas puolė prie plyšio, ir visos perekšlės akimirksniu išsilakstė. Kam jau kam, o Marsui čia – tikras rojus!

Pabandžiau darskart prisivilioti vištas pati visaip kudukuodama, bet šios nebesiartino. O tada ant tvoros, už vištų pašiūrės, pastebėjau užrašą ispanų kalba ir begalybės ženklą:

POR FAVOR AYUDA A LOS PERROS ∞

Hmm... PERROS ispanų kalba reiškia „šunys“. POR FAVOR – „prašau“.

– O ką reiškia AYUDA? – paklausiau Marso: dažnai su juo pasitariu, nes jis – puikus draugas, ištikimas ir la-

bai kantrus, na, gal tingokas, betgi visi mes turim trūkumų, ar ne?

Staiga kažkas čiupo mane už rankos. Susikaupusi vis skaičiau keistąjį užrašą, tad netikėtas prisilietimas mane taip išgąsdino, kad širdis į kulnus nusirito.

– Ema, kiek galiu kviest? Eime valgyti!

– Oi, tėti, čia tu! – išsišiepiau.

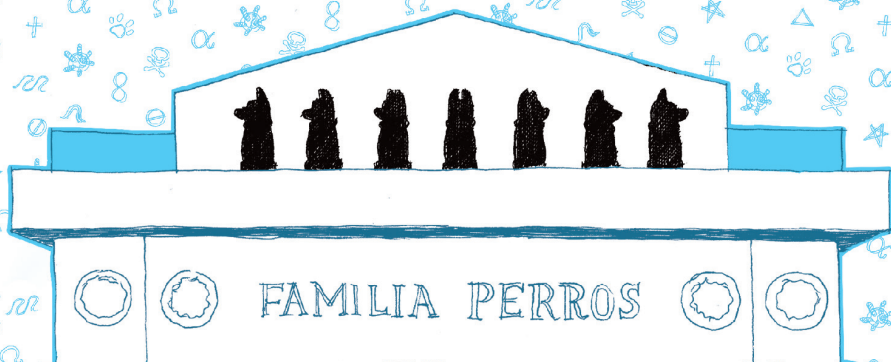
Mano tėtis beveik niekad nepyksta. Jis labai aukštas ir stiprus, tad akimirksniu persimetė mane per petį lyg kokį maišą ir nusinešė. Aš leidau rankoms laisvai tabaluoti ir įsivaizdavau, kad mane netikėtai pagrobė aborigenai guančiai (pirmi salų gyventojai, kuriuos nukariavo ispanai). Labai mėgstu fantazuoti, kartais ir pati nebežinau, iš tiesų tai įvyko ar išsigalvojau. Bet man taip gyventi daug smagiau. Todėl tą kartą, pagrobta aborigenų, vakarienę valgiau „pririšta“ prie kėdės ir įnirtingai rezgiau pabėgimo planą, nes guančiai skanią žuvį patiekė su šlykštukais brokoliais. Mane, kaip visada, išgelbėjo Marsas – beveik visus žalius kupstelius pradanginau jo nasruose ir pajutau, jog virvė, kuria guančiai mane supančioję, po truputį atsilaisvina.

– Ema, rytoj eisim apžiūrėti mokyklos, – šaunias fantazijas išvaikė mama.

Apstulbusi nejučia įsimečiau burnon rankoje laikytą brokolį.

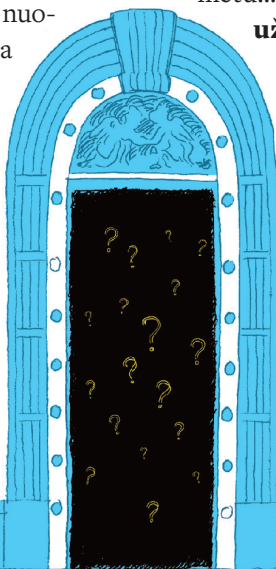
– O kam? – klausimas nuskambėjo itin kvailai, tad visi prajukom.

Koks keistas sumanymas! Juk iki tol aš mokiausi namuose ir iš kelionių (tėtis sakydavo „gyveni ir mokaisi“)

Paslaptingi įvykiai prasideda tada, kai dvylikametė Ema kartu su tėvais ir prancūzų buldogu Marsu apsigyvena Tenerifės saloje. Smalsioji Ema netoli namų ant tvoros pastebi begalybės ženklą ir keistą užrašą ispanų kalba.

Sekdama painiomis nuorodomis ji išsitraukia į paslaptinę šunų gelbėjimo misiją. Bendraklasis Džekas tampa geriausiu jos draugu, o šuo Marsas – nepažinomu pagalbininku nuotykių ir pavojų kupiname kelyje.

Ieškant atsakymų Emai tenka aplankyti septynias Kanarų salas, kopti į aukščiausią ugnikalnį Ispanijoje, skristi su gigantiškomis gulbėmis, įveikti gilų tarpeklių, išmokti „vairuoti“ kupranugarį, bendrauti su mirusiais, būti dviejose vietose vienu metu... Tačiau **svarbiausia**

užduotis yra teisingai išspręsti galvosūkius, antraip Kanarų paslaptis liks neatskleista, o šunų gelbėjimo misija žlugs.

ISBN 978-5-415-02703-3

9 785415 027033

www.vaga.lt

SMALSUMAS + DRASA = ∞ NUOTYKIAI